

European University Viadrina Frankfurt (Oder)

Scientific and pedagogic internship

**MODERN APPROACHES TO THE
ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL
PROCESS FOR LAW STUDENTS**

August 24 – October 2, 2020

**Frankfurt an der Oder,
Federal Republic of Germany
2020**

Scientific and pedagogic internship «Modern approaches to the organization of the educational process for law students» : Internship proceedings, August 24 – October 2, 2020. Frankfurt an der Oder : Izdevniecība "Baltija Publishing", 2020. 284 pages.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

ISBN 978-9934-588-76-1 © European University Viadrina Frankfurt (Oder), 2020

Historicism and the procedural nature of the concept of «State»: the author's method of teaching the history of political thought (report for political and law students)	
Melnyk V. M.	176
Упровадження принципів і положень Європейської конвенції з прав людини та практики Європейського суду з прав людини у програми професійної підготовки правників	
Митник О. В.	181
Практична складова організації навчального процесу при підготовці фахівців у галузі права	
Міловська Н. В.	185
Особливості дистанційної юридичної освіти в сучасних умовах	
Намясенко О. К.	188
Гендерна проблематика в освітніх програмах закладів вищої юридичної освіти	
Новіков Д. О.	192
Застосування міжнародного публічного права для формування навичок юристів в процесі реформування законодавства України	
Одинцова І. М.	195
Сучасні методи навчання цивільного права та процесу	
Орел Л. В.	197
Кейс-метод як фактор підвищення ефективності підготовки фахівців для органів та установ Державної кримінально-виконавчої служби України	
Остапчук Л. Г.	199
До питання застосування інноваційних методів при підготовці майбутніх юристів	
Панкратова В. О.	203
Значення формування фахових компетентностей при підготовці спеціалістів у галузі юриспруденції	
Панченко В. В.	207
Digital transformation of legal education	
Pidbereznykh I. Ye.	209

СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

Орел Л. В.

доктор юридичних наук,

*професор кафедри, завідувач кафедри публічного та приватного права
факультету права та міжнародних відносин
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

В Україні триває процес реформування судової системи, яку мають поповнити професійно підготовлені та вмотивовані працівники. Динамічні зміни у процесі нормотворення та практичної юриспруденції визначають стан та перспективи розвитку в освіті юристів. Для роботи у правовій системі вже недостатньо знати чинне законодавство. До процесу реформування правової системи звернена увага суспільства. Потреби часу зумовлюють необхідність у розвитку високого професіоналізму правників при підготовці у закладах вищої освіти, тому потрібно осучаснювати методи їхнього навчання.

Зокрема, викладаючи дисциплін цивільного права та процесу, ми використовуємо такі методи, які дозволяють студентам не лише вивчити норми закону, отримати теоретичні знання, але й здобути практичні навички для майбутньої діяльності у сфері юриспруденції. У Київському університеті імені Бориса Грінченка робиться акцент на практикоспрямованість навчання, що якісно вирізняє його серед інших закладів вищої освіти. На прикладі цивільного права та процесу практична спрямованість полягає в наступних методах навчання.

Насамперед аудиторний навчальний процес дисциплін як цивільного права, так і цивільного процесуального права розподілений на три види занять: лекції, семінарські та практичні заняття. На лекціях студентам даються теоретичні знання разом з практичним досвідом застосування тих норм права, які стосуються теми заняття. Акцентуємо вашу увагу на тому, що коли викладач ознайомлюючи студентів із правовими нормами розповідає про приклади їх застосування, вони набагато краще засвоюють матеріал. Студентам також подаються в презентації схематичні зображення базових питань для формування системного сприйняття та візуального запам'ятовування навчального матеріалу.

Семінарські заняття зосереджені на засвоєнні теми цивільного права чи процесу. На занятті студенти демонструють вивчені питання викладачеві, який заслуховує та спілкується з аудиторією. На занятті

можуть використовуватися різні методи опитування: усне, письмове, електронне: студент може пройти тест у своєму електронному кабінеті зі смартфона (в Університеті студентам доступний Інтернет в усіх навчальних аудиторіях) чи комп'ютера, що наявний в аудиторії, чи з дому – якщо він навчається дистанційно (цей метод став особливо актуальний в умовах карантину).

На практичних заняттях викладач може подавати для вирішення ситуаційні задачі, які студенту необхідно вирішити із використанням норм законодавства. Такі задачі вирішуються індивідуально та в групі, на які розбиваються студенти в аудиторії, що дозволяє їм набути навичок роботи в команді. Також є завдання іншого характеру: проекти договорів, установчих документів, позовних заяв та інших процесуальних документів. Такі методи навчання дозволяють готувати справжніх практичних фахівців у сфері права.

Крім того, ми використовуємо такі сучасні методи навчання як виїзні заняття: в суди, де студенти наочно знайомляться з роботою суддів та спостерігають на судових засіданнях, як застосовуються норми цивільного права та процесу в реальних умовах; в органи юстиції, де теж можна почерпнути практичний досвід та ін. Такі форми навчання дають можливість не лише здобути знання і навички, але й допомагають визначитися студенту з майбутньою професією у сфері юриспруденції.

Також ми застосовуємо у навчанні досвід практичних працівників-правників, запрошуючи їх до Університету, де вони можуть прочитати гостьові лекції. Цей метод теж дуже ефективний у здобутті практичних знань та професійного досвіду. Спілкування з юристами різних сфер діяльності дозволяє студентам почерпнути широкий спектр знань з цивільного права та процесу.

Кафедра публічного та приватного права має чотири центри компетентностей, де навчаються студенти-правники: Центр юридичної деонтології, Центр муніципального права, Центр бізнес-права та Центр практичної юриспруденції, в якому, зокрема, студенти проводять модельні судові засідання, на яких вони застосовують норми цивільного права та цивільного процесу, вирішуючи справу.

Насамкінець, в нашому Університеті студенти мають різні види практики: навчальна практика, робота в юридичній клініці, в якій студенти вчаться надавати юридичні послуги разом з викладачами кафедри публічного та приватного права, виробнича практика, що триває від 6 до 10 тижнів на різних базах практики (Міністерство юстиції України, Уповноважений Верховної Ради України з прав

людини, юридичні фірми, банки, страхові компанії, територіальні органи юстиції, суди тощо).

Усі ці методи навчання дозволяють підготувати фахівців права, які отримали необхідні знання, здобули різні професійні навички, набули вже певного практичного досвіду. Тому варто осучаснювати методи навчання як цивільного права та процесу, так і інших дисциплін з права.

КЕЙС-МЕТОД ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ОРГАНІВ ТА УСТАНОВ ДЕРЖАВНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Остапчук Л. Г.

*кандидат юридичних наук,
заступник начальника кафедри кримінального,
кримінально-виконавчого права та кримінології
Академія Державної пенітенціарної служби
м. Чернігів, Україна*

У педагогічній літературі описана велика кількість, так званих педагогічних інновацій, хоча більшість із них зарубіжна педагогіка продукує досить давно, майже століття, а то й більше.

Важливе місце у вирішенні питань про підвищення ефективності навчання, а це означає, що і підготовки фахівців у закладах вищої освіти загалом, займає проблема вибору доцільних, раціональних, ефективних, і при цьому, простих у застосуванні, методів навчання.

З огляду на це, слід зазначити, що сучасна дидактика певною мірою окреслила інноваційні тенденції і узагальнюючи багаторічний досвід вітчизняної і зарубіжної дидактики, орієнтує науково-педагогічних працівників на використання в освітньому процесі унікальних, інноваційних, креативних, пошукових, розвиваючих, дослідницьких, проблемних компонентів навчання тощо, тобто таких, що дозволяють не лише більш усвідомлено засвоювати готові знання, але і формують інтерес до навчального матеріалу, розширюють межі пізнавальних мотивів, примушують осіб, що навчаються, проявляти творчість та креативне мислення тощо. Такі компоненти в педагогіці називаються «активними методами навчання».